

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრი

ბრძანება N 2-352

23/04/2020

ქ. თბილისი

ქ. კასპში, შპს „ჰაიდელბერგცემენტ ჯორჯიას“ ცემენტის საწარმოს ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებაზე სკრინინგის გადაწყვეტილების შესახებ

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროში გზმ-ის ჩატარების საჭიროების დადგენის მიზნით, შპს „ჰაიდელბერგცემენტ ჯორჯიას“ მიერ წარმოდგენილია ქ. კასპში ცემენტის საწარმოს ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების სკრინინგის განცხადება.

საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს მიერ ქ. კასპში, ფარნავაზის ქუჩა N2-ში, შპს „ჰაიდელბერგცემენტ ჯორჯიას“ ცემენტის წარმოებაზე 2009 წლის 9 სექტემბერს გაცემულია ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა N79 (კლინკერის წარმოების ძველ ტექნოლოგიურ ხაზზე (სველი მეთოდი), რომლის საფუძველზეც გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის 48-ე მუხლის მე-4 ნაწილის შესაბამისად გაიცა გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება (N2-677; 15.08.2018). შპს „ჰაიდელბერგცემენტ ჯორჯიას“ მიერ, კასპის ცემენტის ქარხნის ტერიტორიაზე, ცემენტის მშრალი მეთოდით წარმოების ახალი ტექნოლოგიური ხაზის მშენებლობასა და ექსპლუატაციაზე, 2017 წლის 10 მაისს გაცემულია ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა N32. აღნიშნული დასკვნის საფუძველზე, „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ 48-ე მუხლის მე-4 ნაწილის შესაბამისად, 2018 წლის 9 აგვისტოს საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის N2-654 ბრძანებით შპს „ჰაიდელბერგცემენტ ჯორჯიას“ ცემენტის წარმოებაზე გაიცა გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება. ამასთან, 2019 წლის 14 იანვარს, საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის N2-27 ბრძანებით შპს „ჰაიდელბერგცემენტ ჯორჯიას“ აღნიშნული ცემენტის საწარმოს ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებაზე, კერძოდ კი კლინკერის წარმოების ძველი ტექნოლოგიური ხაზის სარეზერვოდ შენარჩუნებაზე გაიცა სკრინინგის გადაწყვეტილება, რის შედეგადაც, აღნიშნული საქმიანობა არ დაექვემდებარა გარემოზე ზემოქმედების შეფასებას.

სკრინინგის განცხადების თანახმად, შპს „ჰაიდელბერგცემენტ ჯორჯიას“ საქმიანობის განხორციელების ტერიტორია მდებარეობს ქ. კასპში, ფარნავაზის ქ. N2-ში (ს/კ 67.01.51.048). ტერიტორია წარმოადგენს შპს „ჰაიდელბერგცემენტ ჯორჯიას“ საკუთრებაში არსებულ არასასოფლო-სამეურნეო ტიპის მიწის ნაკვეთს. აღნიშნულ საქმიანობაზე გაცემული ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის (N32; 10.05.2017) გადამოწმების შედეგად დადგინდა, რომ ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევის უახლოესი წყაროდან მოსახლეობა დაცილებულია 100 მეტრით, ხოლო მდ. ლეხურა საწარმოო ტერიტორიიდან 390 მეტრში მდებარეობს.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის მიხედვით, შპს „ჰაიდელბერგცემენტ ჯორჯიას“ დაგეგმილი აქვს კასპის ცემენტის ქარხანაში გაზარდოს წარმოებული პროდუქციის, კერძოდ ცემენტისა და კლინკერის წლიური წარმადობა. ამასთან, კომპანიას დაგეგმილი აქვს ძველი ხაზის კლინკერის N 3 ღუმელის დემონტაჟი, რომელიც წარმოებაში არ გამოიყენება და N 1 და N 2 ღუმელების მსგავსად არც სარეზერვოდ არის დატოვებული. 2019 წლის 14 იანვარს საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის N2-27 ბრძანებით გაცემული სკრინინგის გადაწყვეტილების თანახმად, კომპანიას გათვალისწინებული ჰქონდა კლინკერის N3 ღუმელის კონსერვაცია და არა მისი დემონტაჟი.

ქ. კასპში არსებული კლინკერის საწარმო ამჟამად მუშაობს წელიწადში 315 დღე, დღე-ღამეში 24 საათის განმავლობაში. მისი მაქსიმალური დღე-ღამური წარმადობაა 3000 ტონა, ხოლო წლიური 945 000 ტონა კლინკერი. საწარმოში ცემენტის წარმოების მიზნით, წელიწადში 330 დღის განმავლობაში, დღე-ღამეში 24 საათიანი რეჟიმით მუშაობს 4 წისკვილი, რომლის წარმადობა შეადგენს 815 337 ტონა ცემენტს წელიწადში. წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად, დაგეგმილი ცვლილება არ ითვალისწინებს წარმოებისთვის განკუთვნილი ახალი დანადგარების მონტაჟს, რადგან არსებულ ტექნოლოგიურ ხაზს აქვს უფრო მეტი პროდუქციის წარმოების რესურსი. საწარმოში წარმადობის ცვლილება უკავშირდება სამუშაო დღეების გაზრდას.

სკრინინგის განცხადებიდან ირკვევა, რომ დაგეგმილი ცვლილების შედეგად, კლინკერის საწარმო იმუშავებს წელიწადში 330 დღე, დღე-ღამეში 24 საათიანი სამუშაო გრაფიკით. საწარმოს მაქსიმალური წარმადობა იქნება დღეში 3610 ტონა, ხოლო წელიწადში 1 191 300 ტონა კლინკერი. რაც შეეხება ცემენტის წარმოებას, საწარმოში არსებული 4 წისკვილი დაგეგმილი ცვლილების შემდგომ იმუშავებს წელიწადში 360 დღე, დღე-ღამეში 24 საათიანი სამუშაო გრაფიკით. ცემენტის მაქსიმალური წლიური წარმადობა იქნება 900 000 ტონა.

წარმოდგენილი სკრინინგის განცხადებით ირკვევა, რომ დაგეგმილი ცვლილება არ ითვალისწინებს ცვლილებებს ტექნოლოგიურ პროცესში. დღეის მდგომარეობით არსებულ საწარმოში განთავსებულია შემდეგი ტექნოლოგიური ელემენტები: ოთხი მილისებურ, ბირთვებიან ნედლეულის წისკვილი, ნედლეულის ფქვილის სილოსი და ერთ მბრუნავი ღუმეის.

საწარმო გაყოფილია ორ ფუნქციონალურ ზონად, კერძოდ, ნედლეულის შესანახ ზონად და ცემენტის კლინკერის წარმოების ზონად. ნედლეულის შესანახი ზონიდან ნედლეულის ტრანსპორტირება კლინკერის წარმოების ზონამდე ხდება ლენტური კონვეიერის საშუალებით.

მბრუნავი ღუმელი აღჭურვილია ხუთსაფეხურიანი წინაგამახურებელით. მისი დიამეტრია 4.3 მ, ხოლო სიგრძე 62 მ. ღუმელში საწვავად გამოიყენება ქვანახშირი. (წარმოებისთვის საჭირო ნახშირის მაქსიმალური წლიური ოდენობაა 156 011ტ). ღუმელი აღჭურვილია კლინკერის გაციების სისტემით, მაცივრით.

ნედლეულის წარმოების ბოლო საფეხურზე კლინკერი, კლინკერის მაცივრიდან მიეწოდება არსებულ კლინკერის სილოსებს ციციხეებიანი კონვეიერის მეშვეობით. იმ შემთხვევაში, თუ ნედლეულის დაფქვის სისტემა გაჩერებულია, ხოლო კლინკერის გამოწვის სისტემა მუშაობს, ნამწვი აირები ცივდება კონდენსაციის კოშკურაში და

სახელოებიან ფილტრში გაწმენდის შემდეგ გაიფრქვევა ატმოსფერულ ჰაერში საკვამლე მილიდან.

სკრინინგის განცხადების თანახმად, ოთხივე წისქვილი არის მილისებური ტიპის და ბირთვებიანი (დაფქვა ხდება წისქვილში არსებული ბირთვების ნედლეულზე ზემოქმედების შედეგად). N1 და N2 წისქვილის ზომებია 2.6 x13 მ, ხოლო N3 და N4 კი 3.2 x15 მ. თითოეული წისქვილის წარმადობაა 33 ტ/სთ. დაფქვილი ცემენტი წისქვილებიდან გადაიქაჩება სილოსებში პნევმოტუმბოების საშუალებით. აქედან კი, საჭიროების შესაბამისად, ავტოტრანსპორტის ან რკინიგზის ტრანსპორტის საშუალებით მიეწოდება მომხმარებელს.

საწარმოში ასევე დაგეგმილია ძველი ხაზის კლინკერის N 3 ღუმელის დემონტაჟი, რომლის დემონტაჟიც არ იყო გათვალისწინებული 2019 წლის 14 იანვრის N2-27 ბრძანებით გაცემულ სკრინინგის გადაწყვეტილებაში. კლინკერის N3 ღუმელი მდებარეობს მოსახლეობიდან დაახლოებით 280 მეტრის რადიუსში. დემონტაჟი განხორციელდება დღის საათებში და სამუშაოებისას წარმოქმნილი ხმაურის დონე არ გადააჭარბებს 95 დბა-ს. ღუმელის დემონტაჟის შედეგად წარმოიქმნება არასახიფათო, სამშენებლო ნარჩენები (ცეცხლგამძლე აგურები და ბეტონის ნამტვრევები), რომელთა მართვა მოხდება კანონმდებლობის შესაბამისად. წარმოქმნილი ნარჩენებიდან რკინის კონსტრუქციები დაიჭრება, დროებით დასაწყობდება საწარმოში და შემდეგ გაიყიდება.

საწარმოს ტექნოლოგიურ პროცესებში წყალი გამოყენებულია მბრუნავი ღუმელის გამაგრებულ სისტემაში და ხანძარსაწინააღმდეგო დანიშნულებით. საწარმოო დანიშნულებით წყალმომარაგება ხორციელდება ქარხანაში არსებული ტექნიკური წყალმომარაგების სისტემიდან.

ცემენტის საწარმოს ექსპლუატაციის ეტაპზე წარმოქმნილი საყოფაცხოვრებო ნარჩენები გროვდება მათთვის განკუთვნილ დახურულ კონტეინერებში და გატანა ხდება ქ. კასპის დასუფთავების მუნიციპალური სამსახურის მიერ, შესაბამისი ხელშეკრულების საფუძველზე. სახიფათო ნარჩენების დროებითი განთავსებისათვის სამშენებლო მოედნის ტერიტორიაზე მოწყობილია სპეციალური კონტეინერული ტიპის სათავსი. დაგეგმილი ცვლილების შედეგად, შედარებით მეტი სიხშირით გახდება შესაცვლელი მშრალი მეთოდის ტექნოლოგიური ხაზის გარკვეული დანადგარების ფილტრები. საწარმოს მიერ ნარჩენების მართვის პრინციპების თვალსაზრისით ცვლილებები მოსალოდნელი არ არის.

ტექნოლოგიური ხაზის დანადგარ-მოწყობილობების ფუნქციონირებისას წარმოქმნილი ხმაურის დონე არ აჭარბებს ნორმით დადგენილ ხმაურის დონეს. აქვე გათვალისწინებულია ის გარემოებაც, რომ საწარმოო ზონა შემოღობილია კედლით, რაც წარმოადგენს დამცავ ეკრანს, ხოლო ტექნოლოგიური დანადგარები, რომლებიც წარმოქმნიან ხმაურს, მეტწილად განლაგებული არიან შენობებში, რაც ხმაურის გავრცელებასთან დაკავშირებულ ნეგატიურ ზემოქმედებას კიდევ უფრო ამცირებს.

საწარმოო ობიექტის ექსპლუატაციის შედეგად ატმოსფერულ ჰაერში გაიფრქვევა შემდეგი სახის მავნე ნივთიერებები: არაორგანული (ცემენტის) მტვერი (SiO_2 70-20%), არაორგანული მტვერი (SiO_2 20%-მდე), აზოტის დიოქსიდი, გოგირდის დიოქსიდი, ნახშირბადის ოქსიდი, რკინის ოქსიდი, კადმიუმი, სპილენძი, ნიკელი, ვერცხლისწყალი, ტყვია, ქრომი, თუთია, დარიშხანი, სელენი. 2019 წლის 15 აპრილს საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროსთან შპს „ჰაიდელბერგცემენტ ჯორჯიას“

შეთანხმებული აქვს კასპის ცემენტის ქარხანაში ცემენტის მშრალი მეთოდით წარმოების ტექნოლოგიური ხაზის მშენებლობისა და ექსპლუატაციის შედეგად ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების პროექტი. 2019 წლის მარტში ახალი მშრალი ხაზის მბრუნავ ღუმელზე კომპანიის მიერ განხორციელებულმა ემისიათა გაზომვებმა აჩვენა, რომ ღუმელის მაქსიმალური დატვირთვით მუშაობისას, ატმოსფერულ ჰაერში ემისიათა რაოდენობა მნიშვნელოვნად დაბალია გაფრქვევის ნორმებით გათვალისწინებულ მნიშვნელობებზე. ამასთან, სკრინინგის განცხადების თანახმად, იმის გათვალისწინებით, რომ ცემენტის მზიდ მანქანებში და რკინიგზის ვაგონებში ჩატვირთვის უბნებზე მოეწყო ფილტრები, საწარმოდან წარმოქმნილი გაფრქვევები კიდევ უფრო შემცირდა შეთანხმებულ ნორმებთან შედარებით და ამრიგად, დაგეგმილი ცვლილებით არ არის მოსალოდნელი ატმოსფერულ ჰაერზე მნიშვნელოვანი ზემოქმედება.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად, დაგეგმილი საქმიანობა არ უკავშირდება დამატებითი რისკების წარმოქმნას. შპს „ჰაიდელბერგცემენტ ჯორჯიას“ კასპის ცემენტის ქარხანაში ცემენტის მშრალი მეთოდით წარმოების ტექნოლოგიური ხაზის მშენებლობის და ექსპლუატაციის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიში უკვე ითვალისწინებს შესაძლო რისკებს და მათზე რეაგირებების მეთოდებს.

დაგეგმილი ცვლილების სპეციფიკიდან გამომდინარე არ არის მოსალოდნელი ახალი ტერიტორიების ათვისება. ცვლილების შედეგად, ადგილი ექნება ბუნებრივი რესურსების, კერძოდ ცემენტის წარმოებისათვის კარიერებზე მოპოვებული ნედლეულის რაოდენობის მატებას, გაზრდილი წარმოების შესაბამისად. კომპანია ფლობს საჭირო ნედლეულის მოპოვების ლიცენზიებს, წარმადობის გაზრდა არ უკავშირდება ახალი კარიერების ათვისებას, ნედლეულის მოწოდება მოხდება არსებული კარიერებიდან.

ამასთან, საწარმოს ტექნოლოგიური ხაზი და მისი მუშაობის პრინციპები არ იცვლება, შესაბამისად ადგილი არ ექნება კუმულაციურ ზემოქმედებას.

„გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-7 მუხლის მე-5 ნაწილის შესაბამისად, სკრინინგის განცხადება გამოქვეყნდა სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე და ქ. კასპის ადმინისტრაციული ერთეულის საინფორმაციო დაფაზე. საზოგადოების მხრიდან აღნიშნულ საქმიანობასთან დაკავშირებით სამინისტროში წერილობითი შენიშვნები და მოსაზრებები წარმოდგენილი არ ყოფილა.

ყოველივე ზემოაღნიშნულისა და გარემოზე ზემოქმედების გათვალისწინებით ცემენტის საწარმოს ექსპლუატაციის პირობების ცვლილება არ გამოიწვევს გარემოზე მნიშვნელოვან ზემოქმედებას.

ზემოაღნიშნული კრიტერიუმების გათვალისწინებით „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-5 მუხლის მე-12 ნაწილის საფუძველზე,

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. მიღებულ იქნეს სკრინინგის გადაწყვეტილება, რომ ქ. კასპში შპს „ჰაიდელბერგცემენტ ჯორჯიას“ ცემენტის საწარმოს ექსპლუატაციის პირობების ცვლილება არ დაექვემდებაროს გარემოზე ზემოქმედების შეფასებას;
2. შპს „ჰაიდელბერგცემენტ ჯორჯია“ ვალდებულია საქმიანობა განახორციელოს საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის 2018 წლის 9 აგვისტოს (ბრძ. N2-654) გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილებით დადგენილი

(ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა N32 10.05.2017) პირობების დაცვა, ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებების გათვალისწინებით;

3. შპს „ჰაიდელბერგცემენტ ჯორჯიამ“ ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებამდე უზრუნველყოს განახლებული „ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების პროექტის“ სამინისტროსთან შეთანხმება (ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების გათვალისწინებით);
4. შპს „ჰაიდელბერგცემენტ ჯორჯიამ“ ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებამდე უზრუნველყოს განახლებული ნარჩენების მართვის გეგმის სამინისტროსთან შეთანხმება ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების გათვალისწინებით;
5. ზემოაღნიშნული პირობები წარმოადგენს საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის 2019 წლის 9 აგვისტოს N2-654 ბრძანებით (ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა N 32) შპს „ჰაიდელბერგცემენტ ჯორჯიას“ ცემენტის წარმოებაზე გაცემული გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების განუყოფელ ნაწილს და მათი შესრულება სავალდებულოა;
6. ბრძანება დაუყოვნებლივ გაეგზავნოს შპს „ჰაიდელბერგცემენტ ჯორჯიას“;
7. ბრძანება ძალაში შევიდეს შპს „ჰაიდელბერგცემენტ ჯორჯიას“ მიერ ამ ბრძანების გაცნობისთანავე;
8. ბრძანების ძალაში შესვლიდან 5 დღის ვადაში სკრინინგის გადაწყვეტილება განთავსდეს სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე და კასპის მუნიციპალიტეტის აღმასრულებელი ორგანოს საინფორმაციო დაფაზე;
9. ბრძანება შეიძლება გასაჩივრდეს თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში (თბილისი, დ. აღმაშენებლის ხეივანი, მე-12 კმ. N6) მხარის მიერ მისი ოფიციალური წესით გაცნობის დღიდან ერთი თვის ვადაში.

ლევან დავითაშვილი

მინისტრი